

Instapcursus start op 10 januari 2015

De instapcursus is bedoeld voor beginners die weinig of helemaal geen praktische ervaring hebben met notenleer. De cursus wil de deelnemer in de eerste plaats vertrouwd maken met de gregoriaanse solfège. Maar daarnaast is de cursus een heel gevarieerde kennismaking met de wereld van het gregoriaans.

De cursus bewijst dat het kan: gregoriaans aanleren zonder voorkennis. Wie twijfelt: kom gewoon eens kijken! Inderdaad, op 10 januari van 9 tot 12 uur voorzien wij een gratis en vrijblijvende kennismaking met de cursus. U kan er ontdekken hoe wij de cursussen opvatten, namelijk als een beleving die deugd doet aan het hart. Na die inleidende sessie kan u met meer inzicht beslissen of u de cursus wilt volgen of niet. Iedereen is welkom.

- **Zaterdag 10 januari 2013, 9u, Oude Abdij Drongen (bij Gent)**

Slotdag cursus 28 maart 2015: "In Palmis", gregoriaanse palmprocessie en palmviering

De cursus gregoriaans wordt traditioneel afgesloten met een Eucharistieviering, waarop de gregoriaanse gezangen van de zondag worden uitgevoerd. Het wordt weer een bijzonder moment. De slotdag van de cursus valt samen met de Palmzaterdag. De liturgie van de Palmviering is bijzonder rijk aan Gregoriaanse gezangen. We starten met de gezongen palmprocessie doorheen de kloostergangen van de Oude Abdij van Drongen en begeven ons zo naar de kerk. In de mis vormt het gezongen passieverhaal (het zgn. lang evangelie) het hoogtepunt dat elk hart beroert. U bent, samen met al uw vrienden en kennissen die sympathie hebben voor het gregoriaans zeer uitgenodigd.

- **Zaterdag 28 maart 2015 16 uur Oude Abdij Drongen**

ONTMOETING**Pieter Mannaerts, het gregoriaans is een levenservaring, geen meditatie of sentiment**

Het Centrum Gregoriaans is door de jaren heen het epicentrum van de gregoriaanse cultuur in Vlaanderen geworden. Een van de voornaamste animatoren is Pieter Mannaerts, doctor in de musicologie aan de Katholieke Universiteit Leuven, waar hij zijn graad haalde met een studie over de manuscriptencollectie in de basiliek van Tongeren. Hij werkte als stafmedewerker bij de Alamire Foundation, was docent theorie en geschiedenis van de oude muziek aan het Fontys conservatorium (Hogeschool Kunsten) in Tilburg en communicatiemedewerker bij Bozar. Nu is hij programmator oude muziek aan het Muziekcentrum De Bijloke in Gent.

Wat zijn zijn doelstellingen en activiteiten van het Centrum Gregoriaans?

Het Centrum Gregoriaans werd opgericht in 1985 onder impuls van Frans Mariman. Het leidde verschillende studiedagen, samen met Fred Scheyderberg en Wim Van Gerven in de Nobertijnenabdij van Tongerlo. Geleidelijk aan mondde dit uit in een meer gestructureerde werking. We zijn dan verhuisd naar de centrale gelegen Oude Abdij in Drongen.

Onze cursus bestaat nu uit een driejarige cyclus met drie niveaus a rato van zes dagen per jaar. Het is de bedoeling dat de afgestudeerden er na drie jaar in slagen om de neumen van Sankt Gallen te lezen en te zingen. Sinds enkele jaren is er ook een instapjaar van vier studiedagen voor de

cursisten die nog niet vertrouwd zijn met notenleer. Op het einde van iedere lesdag zingen we samen de complete; op het einde van het cursusjaar vieren we een sloteucharistie. Wij organiseren ook ieder jaar zangdagen over een specifiek thema. Dit laat ons toe om contact te houden met de oud-cursisten en hun kennis op peil te houden. Wij nodigen er meestal docenten van buiten het Centrum Gregoriaans uit.

In principe starten de cursisten in het instapjaar of het eerste jaar. Uitzonderlijk en mits voldoende basiskennis starten sommige cursisten in het tweede cursusjaar. Wij hebben ieder jaar tot 50 à 60 cursisten, afkomstig uit Vlaanderen en Brussel, in toenemende mate uit Nederland en af en toe ook uit het Franstalige landsgedeelte.

Hoe is het met de gregoriaanse zangpraktijk in Vlaanderen gesteld, in en buiten de liturgie?

In Vlaanderen zijn er behoorlijk wat koren die gregoriaans zingen in de liturgie. Ik ben dus niet per se pessimistisch. De vraag is natuurlijk of dit zal blijven duren. Ik merk in de cursus wel dat de cursisten een uiteenlopende achtergrond hebben. Er zijn leden van gregoriaanse of parochiekoren, anderen die zich bijzonder interesseren voor de oude muziek, en nog anderen worden aangetrokken door de spiritualiteit en de mystiek. We hebben nogal wat jongere cursisten, maar hun motivatie verschilt wel van de iets ouderen. Meestal zijn ze geen lid van een koor, of evenmin geëngageerd in een parochie. Hun interesse ligt vooral in het muzikale.

Heeft de gregoriaanse zang nog een plaats in het muziekonderwijs?

Zelf studeerde ik musicologie aan de KU Leuven. Het gregoriaans is er niet afwezig, maar het heeft er maar een beperkte plaats. Wat de conservatoria betreft, er wordt weinig aandacht besteed aan de gregoriaanse zang.

Ik doctoreerde in de musicologie over een collectie gregoriaanse manuscripten uit Tongeren – maar het vinden van een promotor was niet evident. Ik had het voorrecht om te kunnen samenwerken met Eugeen Schreurs, een specialist oude muziek, die zeer goed de archieven van de Vlaamse bibliotheken kent. Dit liet mij toe deze manuscripten van Tongeren te ontdekken. Hij bracht mij ook in contact met Barbara Haggh, een Amerikaanse musicologe gespecialiseerd in de muziek uit de middeleeuwen en de renaissance. Zij aanvaarde om co-promotor te zijn van mijn thesis.

Vindt men nog veel gregoriaanse manuscripten in Vlaanderen?

Ja, er zijn er nog veel, in abdijen, kloosters en parochies, maar heel wat manuscripten zijn niet ontsluitbaar. Momenteel is er een project om deze te inventariseren. De meeste zijn vrij recent, uit de 16de of de 17de eeuw, maar er zijn nog oudere. Er is onder meer het beroemde handschrift van Hildegard von Bingen in Dendermonde. De Koninklijke Bibliotheek in Brussel bewaart enkele handschriften met neumennotatie. Er wacht ons dus nog behoorlijk wat opzoekingswerk in ons land.

Hoe geeft u zelf het gregoriaans ontdekt en wat is uw muzikale vorming?

Ik studeerde musicologie in Leuven. Het gregoriaans ontdekte ik via de cursus in Drongen, op basis van een aankondiging had ik mij ingeschreven. Ik ontmoette er Frans Mariman die mij uitnodigde voor het Gregoriaans Koor van Leuven. In mijn eerste licentiejaar ben ik dank zij een Erasmusbeurs vertrokken naar Berlijn, waar ik de kans kreeg om er te werken met Heinrich Rumphorst, dirigent van de Berliner Choralschola. In 2002 werd ik docent aan het Centrum Gregoriaans te Drongen; in 2008 volgde ik Ronny Plovie op als hoofddocent.

Wat boeit u zo in het gregoriaans?

Wat mij bijzonder aantrekt in het gregoriaans, is de band tussen de tekst en de muziek. Het gaat om meer dan de eenvoudige creatie van een serene en meditatieve atmosfeer. Dat is er uiteraard wel aanwezig, maar het gregoriaans brengt ons verder. Als musicoloog ben ik natuurlijk ook geïnteresseerd in de geschiedenis en de oorsprong van het gregoriaans. Wat mij bijzonder fascineert is dat de geschiedenis van het gregoriaans niet ophoudt in de middeleeuwen. Het gregoriaanse repertoire is heel vroeg ontstaan, met wortels in de 4de en 5de eeuw, met een bijzondere ontwikkeling vanaf de 7de eeuw. Sindsdien is het ondanks de wisselvalligheden van de geschiedenis heel levendig gebleven. De komst van de polyfonie in de renaissance en de ontwikkeling van de barokmuziek hebben het niet doen verdwijnen, integendeel. Het is een repertorium dat tot op heden zijn grote levendigheid behouden heeft. Wat mij bijzonder boeit is dat componisten echt door de eeuwen heen gregoriaans zijn blijven componeren; denk maar aan een genie als Guillaume Dufay in de 15de eeuw.

In het "Liber amicorum Frans Mariman" heeft u het gregoriaans als een taal of een taalhandeling voorgesteld. Hoe moeten wij dit verstaan?

Het is niet gemakkelijk om de in dit artikel aangeraakte ideeën samen te vatten in een kort artikelje, want je zou er gerust een boek mee kunnen vullen [Pieter Mannaerts, "Ik spreek geen woord gregoriaans – Het gregoriaans als taal", in *Magna vox laude sonora – Liber Amicorum Frans Mariman*, Centrum Gregoriaans, 2013]. Heel veel aspecten komen samen in het gregoriaans. Frans Mariman liet mij ontdekken dat het gregoriaans een taal op zich is. Het gaat om muziek op een Latijnse tekst. Het Latijn is een taal op zich, evenals de muziek, maar in het gregoriaans is de band tussen beide iets unieks. Als Frans dirigeert stimuleert hij zijn zangers om die unieke band uit te drukken.

Verder wordt de interpretatie sterk bepaald door de omstandigheden waarin men zingt. Wanneer het wordt gezongen in combinatie met polyfonie of een klassieke

componist als Bach of Mozart moet je een keuze maken voor de uitspraak: zing je het Latijn met een Franse, Duitse of Italiaanse uitspraak? De mogelijkheden zijn talrijk. Ook de ruimte waarin men zal zingen is belangrijk: is het een besloten ruimte of een grote kerk?

Tot slot heb ik getracht een filosofische discussievraag te stellen over de taalhandeling. Taal dient uiteraard om te communiceren, maar ze heeft ook een handelingskarakter. Dat wil zeggen dat ik met woorden iets kan 'doen'. Wanneer ik een belofte uitspreek, of wanneer een burgemeester een koppel als gehuwd verklaart, brengt deze taalhandeling een nieuwe toestand of een gebeurtenis tot stand. Ik heb me dezelfde reflectie gemaakt over het gregoriaans: gregoriaans zingen bewerkstelligt iets, het verandert de realiteit, zowel voor wie zingt als voor wie luistert. Dit gaat veel verder dan een louter esthetische ervaring.

De liturgie bestaat uit handelingen en het gregoriaans is er daar één van. In zijn boekje *Les voix du plein chant* [Desclée De Brouwer, Parijs, 2001] citeert Marcel Pérès een orthodox priester: "les orthodoxes chantent la messe; les catholiques chantent dans la messe". Bij de orthodoxen is het zingen de liturgie zelf, terwijl ze bij de katholieken van vandaag vaak 'slechts' als een toevoeging wordt ervaren. Dat vat heel goed samen wat ik wil zeggen: ook het gregoriaans is de liturgie, het dient niet enkel als decoratie. Het is een levenservaring.

Wat ligt u in het gregoriaans repertoire nauw aan het hart?

Het repertoire is uiteraard zeer uitgebreid. Maar ik apprecieer het repertorium voor de heiligenfeesten bijzonder sterk. Ik ontdekte in Tongeren heel veel interessante stukken die daar deel van uitmaken. Het gaat vaak om vrij laat repertorium uit de 13de en 14de eeuw, maar er zijn ook stukken die teruggaan tot de 10de eeuw. Musici zoals bisschop Etienne van Luik (± 850-920) leverden er hun bijdrage voor. Verder waardeer ik ook het repertoire van het oude sanctorale van vóór de 10de eeuw: zowel de gezangen voor de mis als voor het officie zijn bijzonder interessant en erg mooi! Ik denk ondermeer aan de liturgie van Johannes de Doper. Dat wordt door uitvoerders vaak wat verwaarloosd, en verdient zeker opnieuw onze aandacht.

Jacques Zeegers (Canticum Novum nr. 67), vertaling en bewerking: Erik Bonte

Het Liber Amicorum Frans Mariman kan nog steeds bekomen worden bij het Centrum Gregoriaans.

IN MEMORIAM

Myriam belichaamde het gregoriaans

Een tekenaar kan in een doorlopende lijn een portret neerzetten. Myriam Van den Hauten kan men portretteren met één woord: overgave.

De overgave waarmee zij zich inzette voor een zaak werd geestdrift. Zij kon als geen ander mensen in beweging zetten. Dat bleek reeds toen zij in Drongen de cursus volgde. In die tijd was er geen syllabus voorhanden. Onder

haar impuls hebben enkele cursisten het initiatief genomen om een cursus te schrijven. Het was de voorloper van de cursus die nu wordt aangeboden.

Haast vanzelfsprekend werd Myriam opgenomen in ons bestuur. Toch was die omgeving niet haar idioom. Die plek vond zij in de dames-schola: "In voluntate". Gregoriaans zingen was voor haar waarlijk een belevenis.

Zou het toeval zijn dat de gekozen benaming van de schola genomen is uit het introïtus van de zevenentwintigste zondag door het jaar? "In voluntate tua Domine universa posita" In de volksmond luidt het: "In Gods zegen is alles gelegen".

Moge het voor Myriam nu totale overgave zijn in het Eeuwige.

Myriam overleed omringd door haar geliefd gezin en haar tweelingzus Kris op 10 mei 2014. Het Centrum Gregoriaans is bijzonder dankbaar voor haar inzet en vooral het aanstekelijk enthousiasme waarmee ze iedereen wist geestdriftig te stemmen.

ZANGDAG

Nigra sum..... Gezangen uit het Hooglied

Het werd een onvergetelijke zangdag in de abdij van Affligem, op zaterdag 18 oktober 2014. De prachtig voorbereide syllabus van Joachim Kelecom, met facsimile illustraties, is een streling voor het oog. Minder geschoolde lezers van het Hooglied kunnen rode oortjes krijgen, bij het lezen van de duidelijk seksueel geladen teksten, die epische en lyrische poëzie zijn. Vanuit de Joodse leer namen de christelijke kerken het Hooglied over in hun Bijbel, samen met de allegorische lezing: Het vrouwelijk personage is als het uitverkoren volk en het mannelijke personage is God zelf, die zijn volk liefhad en ten huwelijk nam.

Een reeks van 12 partituren, één voor één pareltjes, hebben we gezongen. Enkele gezangen komen uit codex Hartker met notenbeeld ontleend aan Ger Steeghs' uitgave "Het gezongen Hooglied". We mochten trouwens Ger Steeghs verwelkomen.

De andere gezangen werden gekozen uit het Nocturnale Romanum, codex Klosterneuburg, een Breviarium van Parijs, codex Sankt Gallen en codex Dendermonde met het gezang "O Ecclesia" ter ere van St. Ursula van Hildegard von Bingen. Dit laatste gezang was letterlijk en figuurlijk iets te hoog gegrepen, aangezien de tessituur bij Hildegard soms zeer groot kan zijn. Omdat de meeste gezangen ongekend zijn, ging het zingen soms wat stroef. Een ludieke opmerking die Joachim ons meegaf en voor eeuwig blijft natrillen: Jullie zingen zoals de nijpaarden dansen in tutu uit de film Fantasia van W. Disney (Joachim Kelecom)

Mia Pastijn

WATOU

2015 wordt weer een topper

Met Hemelvaart 2015 brengen vierhonderd vijftig frisse, jonge en overwegend professioneel gevormde stemmen eeuwenoude muziek en teksten opnieuw grandioos tot leven tijdens de 12e editie van het Internationaal Gregoriaans Festival van Watou. Het wordt een fascinerend evenement met deelname van 31 schola's en topensembles uit alle hoeken van de wereld.

Het kernprogramma vindt plaats van woensdag 13 tot en met zondag 17 mei 2015 in Watou. De pre-ouvertures in Boëseghem (Frans-Vlaanderen), Duinkerke, Poperinge, Koksijde, Antwerpen, Brussel, Wervik en Haringe beginnen op vrijdag 8 mei.

Een groot aantal deelnemende schola's en ensembles beweegt zich op professioneel of semi-professioneel niveau. Watou verwelkomt vijf jeugdkoren en drie schola's van religieuze gemeenschappen.

Naast talrijke audities wordt op 13-14 mei het volledige monastieke officie voor het feest van O.L.H. Hemelvaart gezongen. De avondconcerten worden alternerend ingevuld met gregoriaans en met prachtige muzikliteratuur ontwikkeld vanuit het gregoriaans repertoire. Het volledige festivalprogramma, met voorstelling van alle schola's en ensembles vindt u terug op www.festivalwatou.be. Schrijf alvast in uw agenda: 13 tot 17 mei 2015 Gregoriaans Festival Watou.

INTERMEZZO

OUDSTE PSALMBOEK VAN NEDERLAND VOOR WERELD-ERFGOED.

Het oudste psalmboek van Nederland is voorgedragen om in 2015 te worden ingeschreven in het Memory of the World-register van de UNESCO. Dat heeft de Universiteit Utrecht bekendgemaakt. Dit programma van UNESCO, de Organisatie van de Verenigde Naties voor Onderwijs, Wetenschap en Cultuur, wil het behoud en de toegankelijkheid van documentair erfgoed in de wereld stimuleren. Op de lijst werden eerder ook al het originele dagboek van Anne Frank, evenals 'Das Kapital' van Karl Marx ingeschreven. Het Utrechts Psalter met honderdvijftig psalmen en zestien Bijbelse liederen wordt sinds 1716 bewaard in de Universiteitsbibliotheek van Utrecht. Het werd omstreeks 820 in de buurt van de Franse stad Reims gemaakt. Het is bijzonder rijk geïllustreerd, bevat tekeningen die heel vernieuwend waren en nadien grote invloed hebben gehad. Daardoor is het een van de kostbaarste handschriften van Nederland. De 166 pentekeningen doen soms denken aan het werk van Jeroen Bosch, zegt de universiteitsbibliotheek. De UNESCO beslist halfweg volgend jaar definitief of het Psalter in de Werelderfgoedlijst wordt opgenomen.

500 KOSTBARE MANUSCRIPTEN UIT VATICANAANS ARCHIEF ONLINE.

Sinds oktober 2014 zijn de eerste 500 manuscripten, samen met 600 incunabelen (wiegendrukken van vóór 1501) uit de rijke collectie van de Bibliotheek van het Vaticaan online raadpleegbaar. Dat is het eerste resultaat van het project van het Vaticaan voor de digitale ontsluiting van 180.000 manuscripten, 1,6 miljoen boeken en 150.000 beelden en prenten uit de Vaticaanse bibliotheek, waarvoor vorig jaar de organisatie 'Digita Vaticana Oculus' werd opgericht. De stichting wil al op korte termijn in samenwerking met het Japanse IT-bedrijf NTT DATA 80.000 manuscripten en 41 miljoen bladzijden digitaal ontsluiten. 'Digita Vaticana Oculus' denkt dat er vijftien jaar nodig is om de collectie te digitaliseren. De Vaticaanse bibliotheek werd in 1451 door paus Nicolaas V opgericht. Zij is een van de oudste en rijkste bibliotheken ter wereld. Naast oude Bijbelmanuscripten bevat zij onder meer ook enkele van de oudste Koranfragmenten ter wereld en een thorarol uit 1451-1457 van Maimonides. Daarnaast zijn er ook nog de oude geschriften van de Azteken of de originele illustraties van de Goddelijke Komedie van Dante door de kunstenaar Sandro Botticelli. Dagelijks kunnen tweehonderd onderzoekers boeken en archieven raadplegen, waarvan de oudste teruggaan tot 1760. Dankzij de digitalisering zijn de boeken en manuscripten voortaan in elke universiteitsbibliotheek raadpleegbaar en zullen de kostbare boeken en documenten zelf in ideale omstandigheden worden bewaard, omdat zij minder worden geraadpleegd.

WINDHAAN NA HONDERD JAAR TERUG NAAR KERK IN WESTHOEK.

Enkele weken geleden keerden de windhaan en het kerkkruis van de Sint-Catharinker na honderd jaar terug naar het West-Vlaamse Zillebeke. Beiden werden in 1915 door de Britse legeroverste Halbane meegenomen naar Engeland, nadat de kerk bij de eerste slag om leper in puin werd gelegd. De windhaan werd later op de toren van de Sir John Moorebibliotheek van Folkestone geplaatst. Na de bekendmaking van de plannen om de legerbibliotheek af te breken, werd in Folkestone besloten om de windhaan ter gelegenheid van de herdenkingen van de Eerste Wereldoorlog terug te geven. In de zomermaanden reisde een Britse delegatie naar de Westhoek om te melden dat zij de windhaan na honderd jaar graag zouden terugbrengen. Voor de bijzondere herdenking reisde nadien een Britse delegatie in legeruniform naar Zillebeke. Legerbrigadier Chris Claydon, de commandant van het bataljon van Shorncliffe, overhandigde de haan en het kruis. Zij werden door de federatiepastoor plechtig in ontvangst genomen en gezegend. Na toespraken werd met een diamontage teruggeblikt op de verwoesting van de kerk, de oorlogskerkhoven van WO I en de gevolgen van de oorlog in de Westhoek. De oorspronkelijke haan krijgt nu een plaats in de kerk als herinnering aan de oorlogsgebeurtenissen van toen.

AGENDA

• Vaste gregoriaanse vieringen (per stad):

ACHEL. St. Benedictusabdij – Achelse Kluis – Hamont-Achel: Schola Cantorum Achel o.l.v. Wim Truyen, elke 4de zo. om 10.45u Gregoriaanse hoogmis in de abdijkerk. De andere dagen zingen de Trappisten in de St.-Benedictusabdij. Info: www.achelsekluis.org en Jan Lempens 089 472 432

AFFLIGEM, HEKELGEM. Abdijkerk: Monnikenkoor en gregoriaans gemengd koor o.l.v. Dom Idesbald Verkest. Elke zo. 10u gregoriaanse Mis en om 15u de Vespers en lof door het monnikenkoor. Info: Abdijstraat 6, 1790 Hekelgem 053 66 70 25 of Longinius van de Velde 0475 414 280 of Marie-Pierre Goossens 02 582 11 28

AMSTERDAM. Obrechtkerk, Jacob Obrechtstraat 30: Het mannen trio Gregoriana verzorgt elke 3e zat., 17 u. (m.u.v. juli en augustus) een "Gregoriaanse meditatie". Gregoriana werkt soms samen met musici uit het Oosten en het Westen, waardoor muzikale en religieuze verwantschappen van diverse culturen worden onthuld. Info: Reinier van der Lof, Weesp Tel:+31.294.419754

ANTWERPEN. St. Jacobskerk: Elke 1ste zon. 10 u. hoogmis met gregoriaans proprium door Chorale Sancti Jacobi o.l.v. Dirk Baeten, andere zon. door andere koren. Info: Jo Tanghe 03/541 90 28.

ASSEBROEK. St. Andriessabdij Steenbrugge, Baron Ruzettelaan 435: St.-Arnolduskoor. Elke zo. 10u gregoriaanse Mis. Info: 050 35 72 51.

BERCHEM. St. Theresiakerk, Grote steenweg: Gregoriaans koor Concentus Teresia. Elke zo. 10u gregoriaanse Mis. Info: Oktaaf Bollaert, Sterren Regen 19, 2540 Hove.

BRUGGE. Paters Karmelieten, Ezelstraat 28: Schola Gregoriana Brugensis o.l.v. Roger Deruwe. Elke zon- en hoogdag 10 u. Gregoriaanse Hoogmis. Info: Ignace Huyghebaert Tel: 050 44 38 90 of scola@scologregoriana.com. Begijnhof, Monasterium De Wijngaard. Gregoriaans koor van het Begijnhof. Elke zo. 9u30 gregoriaanse Mis. Info: 050 33 00 11. St. Trudo-abdij Male (St. Kruis Brugge). Elke zo. 9 u. Gregoriaanse mis.

BRUSSEL. St. Michiel en H. Goedele: Gregoriaanse Kathedraal schola o.l.v. Herbert Beirens. Zo. 10 u. Gregoriaanse mis. Info: Tomboy André, Guill.Stassartlaan, 16 b 22, 1070 Anderlecht, Tweelindenstraat 2A (metro Merode of Montgomery): Una cum o.l.v. Paul-Augustin Deproost. Zo. 10 u. Gregoriaanse mis. Info: Laurent Bayer, Kerk van St. Hendrik, 1150 Brussel: Gregoriaanse schola Saint-Irénée. De zondagen van de advent en de vasten. gregoriaanse Mis om 9u30. Info: Michel Zeegers, av. du Héron 1, 1640 Rhode-St-Genèse 02 381 10 62. O.L.V. van de Zavel: Gregoriaanse schola St. Irénée. Elk hoogfeest om 11u gregoriaanse Mis. Info: Michel Zeegers, av. du Héron 1, 1640 Rhode-St-Genèse 02 381 10 62. Kapel Heilig Hart, Twee Lindenlaan, 1200 Brussel. Gregoriaanse schola "Una cum". Elke zo. en Feestdag om 10u gregoriaanse mis. Info: Paul-Augustin Deproost, rue Champ du Roi 23, 1040 Bruxelles 02 736 92 04. Miniemenkerk: Elke zo. Gregoriaanse Mis om 11u. Info: Abbé Jacques Van der Biest, rue Ernest Allard 47, 1000 Bruxelles.

DENDERMONDE. Abdijkerk: Op weekdays 8u30 en op zondagen 9u30 gregoriaanse conventsmis. Niet op hoogdagen. Elke dag gregoriaanse Vespers om 18u.

GENT. St. Nikolaaskerk: Paratum cor o.l.v. Thiery Pauwels. Elke zo. 10 u. Hoogmis met proprium, niet op 2e zo., wel op feestdagen (zelfs als ze op de 2e zo. vallen). Info: Thiery Pauwels, De Pinte. St. Baafskathedraal: Paratum Cor o.l.v. Thiery Pauwels. Gregoriaanse hoogmis op de 2e zo. 11 u. (niet op feestdagen). Info: Thiery Pauwels, Groenpark 17, 9840 De Pinte 09 2827824 of Th.Pauwels@advalvas.be.

GRIMBERGEN: Abdijkerk: Gregoriaans Abdijkerk Grimbergen o.l.v. P. Gereon. Elke zo. 10 u. Gregoriaanse Hoogmis. Elke do. 20u15 repetitie in de Sacristie. (via Pastorie, Kerkplein 1) Info: Herman Raspoet, Brusselsstraat 120, 1840 Londerzeel. Tel: 052-55.05.04 raspoet.herman@telenet.be.

HAALTER. St. Gorikskerk: Kon. St. Gorikskoor o.l.v. Hubert Verheijen. Uitgezonderd 2de zo., 10 u. Gregoriaans kyriale. Op hoogdagen meestemige Latijnse mis. Info: Hubert Verheijen, Haaltert.

HALLE. Kerk Paters Conventuelen, Volpestraat: Sint Gregoriuskoor o.l.v. Roger Vanbellingen. Elke zon- en feestdag 10u30 gregoriaanse Mis. Info: 02/356 20 03 of www.gregorius.tk.

HERENTALS. Begijnhofkerk St. Catharina: Elke zo. 10u. Gregoriaanse mis (proprium en ordinarium) door het gregoriaans mannenkoor. Info: Jan Cools, Vossenbergh 45B, 2200 Herentals 014/ 21 56 48.

HEVERLEE. St.-Lambertuskerk: Kon. St.-Lambertuskoor o.l.v. Johan de Boer. 1ste, 3de en 5de zo., 10u30 Gregoriaanse Hoogmis. Info: Johan De Boer 016/ 40 52 99. www.kerkleuven.be/koor/kslh/.

KNOKKE. Paters Dominicanen: Schola Gregoriana Dominicana o.l.v. Jacques Maertens. Elke zo. 11 u. Gregoriaanse mis. Info: Jacques Maertens, Knokke-Zoute Tel:050/ 60 12 32.

KORTRIJK. O.L.Vrouwewerk: Laudate Dominum o.l.v. Walter Deroo. Elke 1ste zo. en op feestdagen 9u45. Info: Ghislain Baert, Graskant 5, 8520 Kuurne 0474 325 729 of laudatedominum9@scarlet.be, www.laudatedominum.be.

LEUVEN: Abdijkerk Keizersberg: Het monnikenkoor o.l.v. Abt Kris Opdebeeck zingt elke zo. 10u de gregoriaanse Hoogmis. Info: Rvd Kris Opdebeeck, Mechelsestraat 202, 3000 Leuven 016 31 00 60 St. Kwintienkerk: 11 u. Gregoriaans proprium door de Schola Sancti Quintini o.l.v. J. Vandergeeten, naast andere gezangen door de Schola, hetzij door het vrouwenkoor Concinite (1e en 3de zo.). Info: Mark Debrock T.W. Wilsonlaan 15 3010-Leuven 016/25 36 83.

LOKEREN: St. Gregoriusgilde. St. Laurentiuskerk. elke 1ste zo. 11 u. en op hoogdagen mis met gregoriaanse gezangen; Kerk Daknam, elke 2de zondag 10 u. mis met gregoriaanse gezangen. Info: ludogerits@hotmail.com.

MECHELEN: St. Jan de Doper en Evangelist kerk (St. Janstraat): Damesschola In Voluntate. Elke 1ste zo. van de even maand, 16 u. Gregoriaanse mis. Info: 015/20 09 33 of www.involuntate.be.

MOORTSELE: Gaudeamus Moortsele o.l.v. Adelin Goedefroot. Opluistering op hoogdagen. Info: A. Goedefroot, Nederzwalmssesteenweg 31, 9750 Zingem. 09 384 20 29 of goedelin@skynet.be.

ST.-NIKLAAS. St-Nicolaaskerk, Grote Markt: Schola Cantorum o.l.v. Luc De Cock. Elke 1ste zo. 17 u. en op de vooravond van sommige hoogdagen: mis met volledig proprium en ordinarium. Info: Luc De Cock, Heidebloemstraat 4, 9100 St. Niklaas, 03/777 10 05

TIENEN: St. Germanuskerk. Alle hoog- en feestdagen 10.30 u. Gregoriaanse mis door het vrouwenkoor Cantus Germanus. Mannenkoor af en toe op gewone zondagen. Info: Louis Kinnaer, louis.kinnaer@gmail.com

TURNHOUT. Begijnhofkerk Heilig Kruis: Koninklijk H. Kruis begijnhofkoor o.l.v. Herbert Op de Beeck. Elke zo. 9u30 gregoriaanse Mis (proprium en ordinarium). Info: Herman Deckx, Victoriestraat 9 bus2, 2300 Turnhout. Tel: 014/41 25 81. Heilig Hartkerk: Ceciliakoer o.l.v. Sylvain Goossens en Jef Roymans. Elke zon- en hoogdag 9u30 de Mis met gregoriaans proprium. Ordinarium is meerstemmig Latijn of gregoriaans. Info: Jochem Baas, 014/ 61 01 72

WAASMUNSTER. Abdij Roosenberg: Damesschola In Voluntate. Elke 1ste zo. van de even maand, 9 u. Hoogmis. Info: 015/20 09 33 of www.involuntate.be.

WATERMAEL (Brussel). Kerk van St Clement: Elke zo. 9u30 gregoriaanse Mis. Info: Raoul Leblcq, rue des Thuyas 14, 1170 Watermael 02 673 02 58

WESTMALLE: Abdij. Gregoriaanse mis alle zondagen en hoogfeesten 10 u. en twee- tot driemaal in de week 10u45. Info: 03/ 312 92 00

ZINGEM. St. Bavokerk: Gregoriaans Gaudeamus Zingem o.l.v. Wim Vandenmeerschaut. Opluistering van de vieringen op hoogdagen. Info: Wim.Vandenmeerschaut@skynet.be.

CURSUS

Overzicht cursussen en zangdagen 2014-2015 van het Centrum Gregoriaans

Cursus Gregoriaans 2014-2015				
Cursus:	Instapcursus	Cursus 1, 2 & 3	Zangdag	Zang +
cijfers = lessenreeks - n = namiddag				
13/09/2014				Mechelen, n
11/10/2014				Gent, n
18/10/2014			Affligem	
22/11/2014		1		
13/12/2014		2		
10/01/2015	1	3		
7/02/2015	2	4		
28/02/2015	3	5		
07/03/2015	4→	6→	Brecht	
28/03/2015	5	7		

"Zangdag" is bedoeld voor alle cursisten en afgestudeerden.

"Zang +" is bedoeld voor alle belangstellenden die, samen met cursisten en afgestudeerden, kennis willen maken met het Gregoriaans.

CENTRUM

Administratie cursisten en info over de inhoud van de cursussen: Lucienne Van Gastel, Centrum Gregoriaans, Boudewijnlaan 24, 2220 Heist-o/d-Berg - Tel: 015. 24.13.63 E-mail: cursist.gregoriaans@telenet.be
Betalingen: Op rek. IBAN: BE22 7370 1000 1147 BIC: KREDBEBB van Gilbert Devroye, Bierbeekstraat 84, B-3052 Blanden.

REDACTIE

Mia Pastijn, Keldermansvest 47, 2800 Mechelen, tel. 015-20.18.26, mia.pastijn@telenet.be

De redactie laat mensen aan het woord die een interessante mening vertolken. Ze respecteert daarbij alle opinies zonder onderscheid. De auteurs ondertekenen daarom hun bijdragen. De meningen die zij vertolken zijn persoonlijk en vallen niet noodzakelijk samen met de meningen van de redactie.

De volgende nieuwsbrief zal op 15 maart 2015 verschijnen. Teksten hiervoor moeten de redactie uiterlijk voor 15 februari 2015 bereiken.

ABONNEMENTEN

Door een abonnement te nemen steunt u daadwerkelijk onze werking! Hartelijk dank daarvoor.

U kan een jaaronnemen nemen (4 nummers) door storting van 12 euro op rek.IBAN: BE22 7370 1000 1147 BIC: KREDBEBB met vermelding abonnement nieuwsbrief gregoriaans. Wil u ons extra steunen, neem dan een steun abonnement van 25 euro of een beschermend abonnement van 50 euro. De cursisten krijgen de nieuwsbrief gratis toe gestuurd.

Discussiegroep en mailinglist gregoriaans: surf naar: <http://www.egroups.com/subscribe/gregoriaans> en klik op de JOIN-knop.

Bezoek onze site: www.centrumgregoriaans.be

Jaargang 16, nummer 2, december 2014